

Temat: NASZE NIEWIDZIALNE SKARBY

scenariusz warsztatów na podstawie książki Iwony Czarkowskiej „Pan Kudłaty i Cztery Łapy”

WARTOŚCI - ODPOWIEDZIALNOŚĆ

EMOCJE - CIERPLIWOŚĆ

Opracowała: Anna Giniewska

Adresaci: dzieci w wieku 4-8 lat

Czas trwania: 60 minut

Miejsce: sala lekcyjna / biblioteka / świetlica

Cele główne

- kształtowanie postawy odpowiedzialności wobec ludzi, zwierząt i otaczającego świata,
- rozwijanie cierpliwości, empatii i umiejętności spokojnego reagowania w różnych sytuacjach,
- uwrażliwianie dzieci na wartość dobra, troski i relacji z innymi,
- rozwijanie wyobraźni i ekspresji twórczej poprzez działania plastyczne i zabawy.

Cele szczegółowe

Uczeń:

- wyjaśnia, czym są odpowiedzialność i cierpliwość,
- potrafi podać przykłady odpowiedzialnego zachowania wobec zwierząt i innych osób,
- rozpoznaje sposoby pomagające zachować spokój i cierpliwość,
- współpracuje z grupą podczas zabaw i działań twórczych.

Materiały i środki dydaktyczne

- papierowe klucze,
- szablony skrzyni/skarbów,
- małe pudełka do ozdabiania,
- kredki, flamastry, farby, naklejki, klej, nożyczki,
- kartki papieru,
- elementy dekoracyjne do pudełek (brokat, wstążki, kolorowy papier).

Metody pracy

- rozmowa kierowana,
- burza mózgów,
- głośne czytanie,
- działania plastyczne i techniczne,
- elementy dramy i zabawy integracyjnej,
- ćwiczenia wyciszające i relaksacyjne,
- metoda aktywizująca.

Formy pracy

- indywidualna,
- grupowa,
- zbiorowa.

Literatura:

- Czarkowska Iwona: *Pan Kudłaty i Cztery Łapy*, Papilon, Poznań 2020.
- Koźmińska Irena, Olszewska Elżbieta: *Z dzieckiem w świat wartości*, CPCD, Prószyński i S-ka, Warszawa 2018.
- Przewodnik po wartościach [online] <https://share.google/HrHh1FBI4OCL8Tu8R> [dostęp 5.05.2026].
- Słownik języka polskiego pod red. W. Doroszewskiego [online] <https://sjp.pwn.pl/doroszewski/cierpliwo%C5%9B%C4%87;5417765> [dostęp 5.05.2026].

PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. Powitanie

Osoba prowadząca zaprasza uczestników do kręgu. Dzielimy dzieci na 4 grupy (psy, koty, pająki i trolle) w dowolny sposób. Następnie wygłaszamy komendę, poszczególne grupy zamieniają się miejscami i dosiadają się do odpowiedniej grupy zwierząt.

- *Psy odwiedzają trolle.*
- *Koty idą do pająków na ciasto.*
- *Trolle tańczą razem z kotami.*
- *Koty witają się z przybijając "żółwika" z trollami.*

2. Nasze zwierzęta

Zapraszamy dzieci do rozmowy na temat ich zwierząt domowych, jakie mają, jak o nie dbają, za co je kochają, jak do nich trafiły. Jest to wstęp do rozmowy na temat odpowiedzialności za zwierzęta, które mamy ale też takie, które spotykamy na swojej drodze. Możemy zadawać dzieciom pytania pomocnicze: Czym jest odpowiedzialność? Za kogo można być odpowiedzialnym? (za siebie samego, za swoje myśli, wybory i czyny, za innych, nad którymi sprawujemy opiekę a także za zwierzęta, za dobro wspólne, za środowisko, za członków rodziny, klasy, grupy)¹.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ² - to wypełnianie swoich obowiązków, dotrzymanie słowa, gotowość do ponoszenia konsekwencji własnych wyborów i zachowań. To także postawa aktywnej troski o siebie i innych – rodziny, grupy, społeczeństwa, środowiska i świata – oraz dbanie o wspólne dobro i zapobieganie złu.

---

¹ Koźmińska Irena, Olszewska Elżbieta: *Z dzieckiem w świat wartości*, CPCD, Prószyński i S-ka, Warszawa 2018, s. 93.

² Przewodnik po wartościach [online] <https://share.google/HrHh1FBI4OCL8Tu8R> [dostęp 5.05.2026].

3. Głośne czytanie fragmentu książki Iwony Czarkowskiej pt. Pan Kudłaty i Cztery Łapy.

Zapraszamy dzieci do wysłuchania rozdziału pierwszego o rodzinie Stokrotków, ich zwierzętach i pewnym Trollu. Zadajemy dzieciom pytania nawiązujące do przeczytanego tekstu:

- *Wymieńcie kto wchodził w skład dużej rodziny Stokrotków?*
- *Jak się nazywało przytulisko Stokrotków?*
- *Jak się nazywały zwierzęta?*
- *Kto był sąsiadem Państwa Stokrotków?*

4. Co to jest cierpliwość?

Rodzina Stokrotków bardzo ucieszyła się z nowego sąsiada. Na początku wszyscy mieli nadzieję, że będą się często spotykać, rozmawiać i wspólnie spędzać czas. Jednak szybko zauważyli, że Pan Kudłaty zachowuje się inaczej, niż się spodziewali. Niechętnie wychodził z domu, rzadko się odzywał i wydawał się zamknięty w sobie. Kiedy spotykał zwierzęta ze przytuliska „Cztery Łapy”, trzymał się na dystans i nie okazywał im sympatii. Rodzina Stokrotków ciepłiwie znosiła zachowanie sąsiada.

Prosimy uczestników aby odpowiedzieli:

- *Co to jest cierpliwość?*
- *Czym się charakteryzuje osoba cierpliwa?*
- *Czy znacie osobę, która jest cierpliwa?*

CIERPLIWOŚĆ³ - zdolność znoszenia ze spokojem rzeczy przykrych, opanowanie, wytrwałość, wytrzymałość.

---

³ Słownik języka polskiego pod red. W. Doroszewskiego [online]
<https://sjp.pwn.pl/doroszewski/cierpliwosc%20-%20znoscenie%20ze%20spokojem%20rzeczy%20przykrych%20-%20opanowanie%20-%20wytrwalosc%20-%20wytrzymaosc> [dostęp 5.05.2026].

5. Zupa Cierpliwości Pani Stokrotkowej

Zapraszamy dzieci do ugotowania razem z Panią Stokrotką Zupy Cierpliwości. Dzieci siedzą w kręgu i dorzucają do wyobrażonego kotła jeden „składnik cierpliwości” (np. „dodaję szczyptę czekania”, „dodaję łyżkę uśmiechu”, „dodaję spokój”). Następnie wszyscy mieszają zupę w całkowitej ciszy przez 30 sekund.

6. Tajemnicza skrzynia

Troll Kudłaty otrzymał od swojego pradziadka duże drewniane pudełko, które traktował jako największy skarb, niestety nie wiedział co w nim jest bo podczas wędrówki zgubił klucz. Ale gdy dziadek mu ją dawał, powiedział, że to coś ważnego. Pytamy się dzieci jak myślą, co takiego było w skrzyni, prosimy by namalowały na szablonie skrzyni jej zawartość. Później chętnie dzieci mogą powiedzieć co namalowały.

7. Kluczyk do tajemnicy

W książce pojawia się opowieść o trollu, który strzeże skrzyni, ale zgubił do niej klucz i nie wie, co jest w środku. Rozdajemy dzieciom papierowe klucze. Każde dziecko ma za zadanie narysować na nim jedną rzecz, która pomaga mu się uspokoić, gdy traci cierpliwość (np. głaskanie psa, liczenie do dziesięciu, głęboki oddech).

8. Skarby w pudełku

Dzieci otrzymują małe pudełka. Zadaniem dziecka jest pięknie je ozdobić i narysować lub napisać rzecz, która jest dla niego skarbem i którą chciałoby komuś podarować.

Na koniec rozmawiamy o tym, że największym skarbem jest każdy z nas: jego uśmiech, dobroć, cierpliwość, pomoc i troska o innych. Zwracamy uwagę, że nie wszystkie skarby można kupić. Niektóre nosimy w sercu i możemy dzielić się nimi każdego dnia.

Następnie dzieci siadają w kręgu i pokazują swoje pudełka oraz opowiadają: co znajduje się w ich pudełku, komu chciałyby podarować swój skarb, dlaczego właśnie

to jest dla nich ważne.

Prowadzący podsumowuje ćwiczenie, mówiąc: Troll myślał, że największym skarbem jest tajemnicza skrzynia. Tymczasem prawdziwym skarbem mogą być dobre słowa, cierpliwość, przyjaźń i wspólnie spędzony czas.”